

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman SOYLU* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ile 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çağlar DEMİREL

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

Kayıtsız işgücünün önemli bir payını oluşturan ev işçileri ve ev eksenli çalışanlar emeği çoğu zaman yok sayılan ve ekonomik sömürüye en çok maruz kalan kesimlerdir. Türkiye'de ev işçiliği yapan kişilerin neredeyse tamamının kadın olduğu düşünüldüğünde kadınların ev içi emeğinin görünmezliği de ev işçilerinin birçok yasal haktan mahrum kalmasına ve devasa kayıt dışı bir üretim alanının görmezden gelinmesine yol açmaktadır. Bunun yanı sıra, ülkemizdeki yasal mevzuat ev işçilerini ve ev hizmetlerini yok saymakta; yapılan yeni düzenlemeler ise mevcut hakları iyileştireceğine ayrımcılığı daha da derinleştirebilmektedir.

Bu itibarla;

1. 4857 Sayılı iş yasasının yasal gerekçesinde 4. maddenin e bendine ilişkin bir gerekçelendirme yoktur. Buna rağmen 4. maddenin e bendi ev hizmetlerinde çalışan ev işçilerini bu yasanın kapsamı dışında tutmakta ve ev hizmetlerinde çalışan 1 milyondan fazla ev işçinin emeğinin görünmez kılınmasına ve bu alanın kayıt dışına itilmesine sebep olmaktadır. 4857 sayılı yasanın 4. maddesinin e bendinin artık geçerliği ve gerekçesi kalmamıştır. Bu maddenin yasadaki çıkarılarak ev hizmetlerinde çalışan ev işçilerinin iş yasası kapsamına alınmasını sağlayacak mısınız?

2. 5510 sayılı SSGSS yasasında 1 gün dahi çalışan bir işçinin bu yasa kapsamında sigortalı olduğu kabul edilmektedir. Bu yasa kapsamında sigortalı olan işçilere kısa ve uzun vadeli sigorta kollarının tamamı uygulanmaktadır. Ancak 01.04.2015 tarihinde yürürlüğe giren 6552

sayılı torba yasada yer alan düzenlemelerle 10 günden az çalışan ev işçisi- 10 günden fazla çalışan ev işçisi ayrımı getirilmiştir. Bu uygulama ile 10 günden az ev işçiliği yapan bir ev işçisi 5510 sayılı yasa ile kazanılmış hak olan 1 gün dahi çalışsa işçi olma hakkını kaybetmiş, ev işverenlerine sadece %2 iş kazası primi ödeme yükümlülüğü getirilmiştir. Bunun anlamı 10 günden az çalışan ev işçinin uzun vadeli sigorta kollarından ev işverenin yatırdığı primlerle yararlanamayacağı, ancak dışardan prim ödemek koşuluyla yararlanabileceğidir. Bu husus hem 5510 sayılı yasaya hem de Anayasanın "kanun önünde herkes eşittir" eşitlik ilkesine aykırı değil midir? Bu çarpıklığın giderilmesi ve 10 günden az 10 günden fazla ayrımının kaldırılması için yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

3. 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği yasasında da ev hizmetlerinde çalışanlar, yasa gerekçesinde bir gerekçeye yer verilmemesine rağmen, istisna tutulmuş ve yasa kapsamına alınmamıştır. 6552 sayılı yasa ile getirilen 10 günden az çalışan-10 günden fazla çalışan ayrımı sonrasında 10 günden az süreyle ev işçisi çalıştıranlar işveren sayılmazken 10 günden fazla süreyle ev işveren sayılarak yükümlülüklerle tabi tutulmuşlardır. Bu halde ev işçisi çalıştıranlar işveren sayıldığı halde 6331 sayılı yasa kapsamı dışında tutulmaları bir çelişki değil midir?

4. Ev işçilerinin iş tanımlarının olmaması ve çalışma koşullarının özgünlüğü sebebiyle işçi sağlığı iş güvenliğinden yoksun koşullarda çalıştırılmaları güvencesizliklerini artırmaktadır. Ev işçilerine insana yakışır iş sağlanması sorumlulukları Anayasa ile belirlenmiş olan sosyal bir hukuk devletinin görevidir. Buna rağmen ILO'nun 189 sayılı Ev İşçileri Sözleşmesi'ne neden taraf olunmamaktadır? Kadınların emeklerini daha da görünür kılacak ve aynı zamanda sosyal-ekonomik haklarını elde etmelerine yardımcı olacak bu sözleşmeyi imzalamayı düşünüyor musunuz?

5. Kamuoyunda "kiralık işçilik yasası" olarak bilinen 6715 sayılı yasa ile ev işçilerinin sigorta sorunlarının özel istihdam büroları aracılığı ile çözülmesi hedeflenmektedir. Bu uygulama yukarıda sayılan sorunların hiçbirini çözmediği gibi ev işçisi ile ev işvereni arasındaki hukuki bağı kopartacak ve güvencesizliğini derinleştirecektir. İş kazası ve meslek hastalıklarının tamamen tespit edilemez ve denetlenemez hale geleceği, ücret denetimi, kayıt dışı sigorta, kayıt dışı ödeme sorunlarının artacağı bu uygulama ile asıl amaçlanan nedir?